

# Inzicht in impact

Onderzoek naar de effectiviteit van Klimaatadaptatie en  
Energietransitie in Zwijndrecht

Presentatie rapport aan de gemeenteraad

5 maart 2024

# Inhoud

- Opzet van het onderzoek
- Analyse van de onderzoeksresultaten
- Conclusies
- Aanbevelingen

# 1. Opzet van het onderzoek

- Centrale vraag: *hoe effectief is de gemeente Zwijndrecht op de doelstellingen Energietransitie en Klimaatadaptatie?*

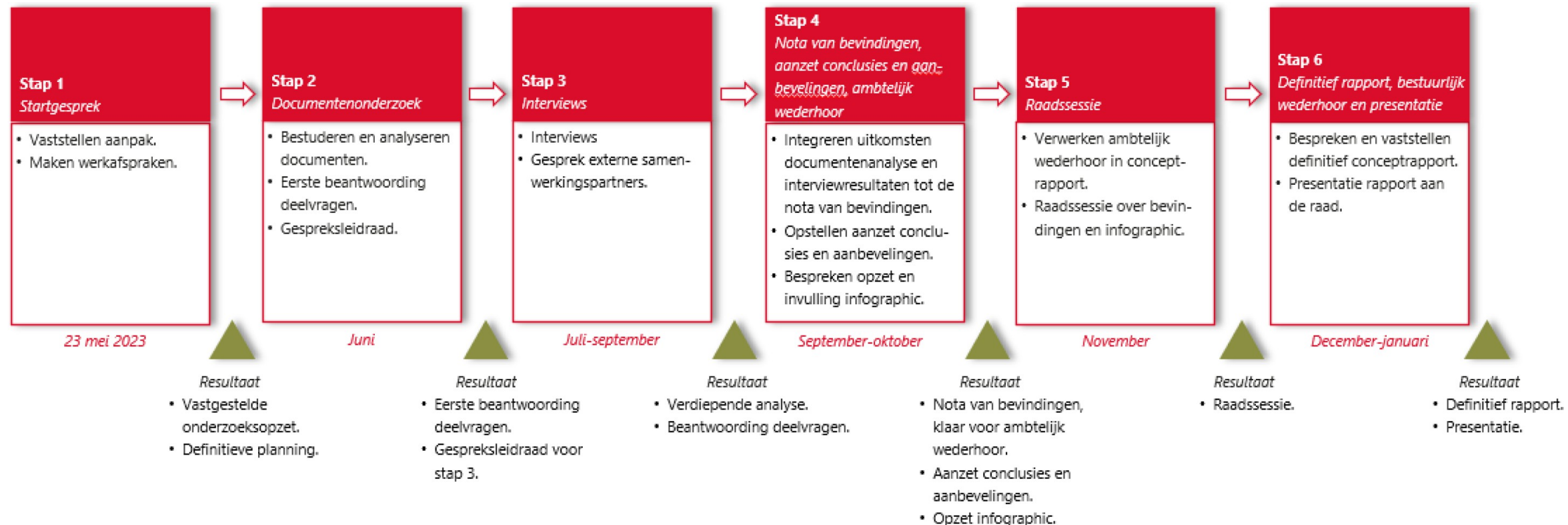
1. Wat is het Zwijndrechtse beleid?
  - a. Wat zijn de ambities en de doelen van het beleid op het gebied van klimaatadaptatie en energietransitie?
  - b. Hoe verhouden deze ambities en doelen zich tot de regionale en de landelijke doelen?
  - c. Zijn de ambities en de doelen vertaald in activiteiten en maatregelen?
  - d. Biedt het beleid voldoende richting voor een effectieve uitvoering?
  - e. Is in het beleid en de uitwerking daarvan in activiteiten en maatregelen, integraliteit met andere beleidsdomeinen geborgd?
  - f. Hoe krijgen de energietransitie en de klimaatadaptatie een plek in de vast te stellen omgevingsvisie?
2. Hoe vindt de uitvoering van het beleid plaats?
  - a. Is de uitvoering duidelijk georganiseerd, inclusief de samenwerking met de verschillende externe stakeholders, en is daarbij integraliteit geborgd?
  - b. Hoe worden inwoners betrokken bij de energietransitie en de klimaatadaptatie?
  - c. Zijn er voldoende middelen (capaciteit, expertise, geld) beschikbaar?
  - d. Worden de afgesproken acties en maatregelen uitgevoerd?
3. Worden de ambities en doelen gerealiseerd?
  - a. Wat is de stand van zaken van de doelrealisatie?
  - b. Is het aannemelijk dat de ambities en de doelen worden gerealiseerd?
  - c. Wat is (aanvullend) nodig om de ambities en doelen te realiseren?
4. Vult de raad zijn kaderstellende en controlerende rol in c.q. kan de raad zijn kaderstellende en controlerende rol invullen?
  - a. Welke afspraken zijn gemaakt over de informatievoorziening van de raad?
  - b. Hoe wordt de raad feitelijk geïnformeerd over de uitvoering van het beleid en de realisatie van de doelen?
  - c. In hoeverre biedt de informatievoorziening de raad voldoende handvatten om waar nodig bij te sturen op de opzet en de uitvoering van het beleid en maakt de raad proactief gebruik van deze handvatten?
5. Wat betekent de beantwoording van bovenstaande vragen voor de nieuwe omgevingsvisie die de raad in 2024 gaat vaststellen?



# 1. Opzet van het onderzoek

- Aanpak

- Documentanalyse programma Duurzaamheid plus cases Zonnepark Kijfhoek en IP Walburg
- 22 Interviews



## 2. Analyse van de onderzoeksresultaten

### Normenkader

Aspect	Norm
<b>Beleid</b>	De raad heeft duidelijke ambities en uitgangspunten geformuleerd met betrekking tot de energietransitie en de klimaatadaptatie.
	De ambities zijn concreet, volledig en consistent uitgewerkt in tijdsgebonden doelen.
	De gemeentelijke ambities en doelen en de ambities en de doelen uit de RES zijn consistent en sluiten geheel op elkaar aan.
	De doelen zijn volledig en consistent uitgewerkt in acties en maatregelen met bijbehorende planning.
	In de planning zijn tussentijdse mijlpalen opgenomen.
	Er zijn duidelijke financiële kaders vastgesteld voor de uitvoering van de acties en de maatregelen.
	In het beleid en de uitwerking daarvan is concreet aangegeven wat deze betekenen voor andere beleidsdomeinen.
	Ambities en kaders gegeven door de raad zijn verenigbaar in de uitvoering.
<b>Uitvoering</b>	Het beleid en de uitwerking daarvan worden herleidbaar verwerkt in de vast te stellen omgevingsvisie.
	Binnen de gemeentelijke organisatie van de energietransitie zijn de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden duidelijk geregeld.
	Daarbij is concreet de samenwerking met andere beleidsdomeinen georganiseerd.
	Daarbij is de samenwerking met andere overheden en maatschappelijke partners duidelijk georganiseerd.
	Daarbij worden inwoners vroegtijdig en met begrijpelijke communicatie betrokken.
	Aantoonbaar is dat voor de uitvoering van de acties en de maatregelen voldoende capaciteit en expertise beschikbaar zijn.
<b>Doelrealisatie</b>	De acties en de maatregelen worden uitgevoerd conform planning.
	De acties en de maatregelen worden uitgevoerd binnen de vastgestelde financiële kaders.
	De realisatie van de doelen en de ambities wordt periodiek gemonitord.
	Inzichtelijk is dat de doelen en de ambities zijn bereikt of op koers liggen om bereikt te worden.
<b>Rol van de raad</b>	Indien van toepassing is inzichtelijk gemaakt wat er aanvullend nodig is aan activiteiten en maatregelen om de doelen en de ambities gerealiseerd te krijgen.
	Daarbij is afgewogen of daarvoor de benodigde middelen (geld, capaciteit, expertise) beschikbaar zijn.
	Duidelijk is afgesproken op welke momenten en op welke wijze de raad wordt geïnformeerd over en wordt betrokken bij de uitvoering van de energietransitie.
	De informatievoorziening aan en de betrokkenheid van de raad zijn conform de gemaakte afspraken.
	De informatievoorziening aan de raad is zodanig dat de raad tijdig kan zien of de ambities en de doelen behaald gaan worden en bieden inzicht in eventuele bijsturingmogelijkheden.
	De raad wordt actief betrokken bij de totstandkoming van de omgevingsvisie.

Verbanden?

Patronen?

Bevindingen

### 3. Conclusies



- Wat betreft de realisatie van de doelstellingen op het vlak van klimaatadaptatie is de gemeente Zwijndrecht goed op weg. De inzet op het programma groenblauw en klimaatadaptief bouwen zijn de juiste maatregelen om Zwijndrecht richting 2030 klimaatadaptief in te richten
- Als het gaat om de energietransitie zijn belangrijke stappen gezet en wordt capaciteit en middelen ingezet voor de uitvoering van het programma
  - Wel is Zwijndrecht hierin afhankelijk van externe partijen als het gaat om de realisatie van Kijfhoek, en van een voorspoedige voortgang van de warmte-uitvoeringsplannen. Hier moet nog mee gestart gaan worden, maar de doorlooptijd hiervan is groot
  - Daarmee is het maar de vraag of de doelen richting 2030 worden gehaald.

## 4. Aanbevelingen

### 1. Koppel kortcyclisch sturen aan inzicht op het effect op de lange termijn doelen.

- Borg als college en ambtelijke organisatie flexibiliteit en leren binnen het programma; zodat tijdig en proactief kan worden ingespeeld op ontwikkelingen binnen de energietransitie. Ontwikkel in samenspel met raad een werkwijze en samenwerking waarbij kortcyclisch wordt gestuurd op acties, maatregelen en doelen
- Verbind in de informatievoorziening aan de raad de acties en maatregelen sterker aan de doelen, gemaakt wat de impact is van de uitvoering op de doelrealisatie. Borg daarmee dat de raad met c inzicht heeft in de doelrealisatie en hierop kan sturen. Formuleer daarvoor als raad de informatie





## 4. Aanbevelingen (II)

2. Ontwikkel als college een hernieuwde participatiestrategie voor de energietransitie. Pas deze participatiestrategie toe bij de ontwikkeling van de wijkuitvoeringsplannen, waarbij geborgd is dat de strategie periodiek wordt herijkt en herzien aan de hand van opgedane ervaringen in de wijken







## 4. Aanbevelingen (III)

3. Borg als raad dat in de nieuwe Omgevingsvisie de elementen van de energietransitie en klimaatadaptatie die een ruimtelijke weerslag hebben, een plek krijgen. Waarbij de raad de afweging heeft te maken ten aanzien van andere ontwikkelingen die ook om ruimte vragen



## Tot slot

- Via de bestuurlijke reactie geeft college blijk van grote betrokkenheid en omarmt algemene conclusies
- Zorgpunt is echter dat de aanbevelingen grotendeels niet worden overgenomen, temeer daar deze 1 op 1 voortvloeien uit gevalideerde Nota van bevindingen
  - doen we al
  - houden vast aan onze huidige werkwijze
  - geen reden voor een nieuwe strategie
- Aanbevelingen zijn antwoorden op geconstateerde tekortkomingen
  - Ambivalent: analyse onderschrijven versus aangeven dat er geen reden is om bij te sturen
  - Aanbevelingen versterken de positie van de raad
  - Het grotendeels niet overnemen versterkt de positie van de raad dus niet. Raad is aan zet
- Dank aan de organisatie, externe partners en onderzoekers van Twijnstra Gudde.

